

- Palmqvist, G. 1989. Intressanta fynd av Macrolepidoptera i Sverige 1988. - Ent. Tidskr. 110: 96-102.
- Palmqvist, G. 1991. Intressanta fynd av Macrolepidoptera i Sverige 1990. - Ent. Tidskr. 112: 73-78.
- Palmqvist, G. 1992. Intressanta fynd av storfjärilar (Macrolepidoptera) i Sverige 1991. - Ent. Tidskr. 113 (4): 37-45.
- Palmqvist, G. 1993. Intressanta fynd av storfjärilar (Macrolepidoptera) i Sverige 1992. - Ent. Tidskr. 114: 37-42.
- Ryrholm, N. 1994. Intressanta fynd av storfjärilar (Macrolepidoptera) i Sverige 1993. - Ent. Tidskr. 115: 37-44.
- Skinner, B. 1984. Moths of the British Isles. pp 1-267. Middlesex (Penguin Books Ltd).
- Skou, P. 1991. Nordens Ugler, Danmarks Dyreliv bind 5. Stenstrup (Apollo Books).
- Sotavalta, O. 1963. A further record of *Hyphoraia alpina* Quens. (Lep., Arctiidae) in Europe. - Ann. Entomol. Fenn. 29: 254-255.
- Svensson, I., Elmquist, H., Gustafsson, B., Hellberg, H., Imby, L. & Palmqvist, G. 1994. Catalogus Lepidoptorum Sueciae. Stockholm (Naturhistoriska Riksmuseet & Entomologiska föreningen).
- Svensson, I., Gustafsson, B., Imby, L., Elmquist, H., Hellberg, H. & Palmqvist, G. 1987. Catalogus Lepidoptorum Sueciae. Stockholm (Naturhistoriska Riksmuseet & Entomologiska föreningen).
- Svensson, I. & Palmqvist, G. 1990. Förteckning över Svenska fjärilsnamn. Stockholm (Entomologiska föreningen, Naturhistoriska riksmuseet).

Första illustrerade katalogen om nattfjärilar i Saudi-Arabien

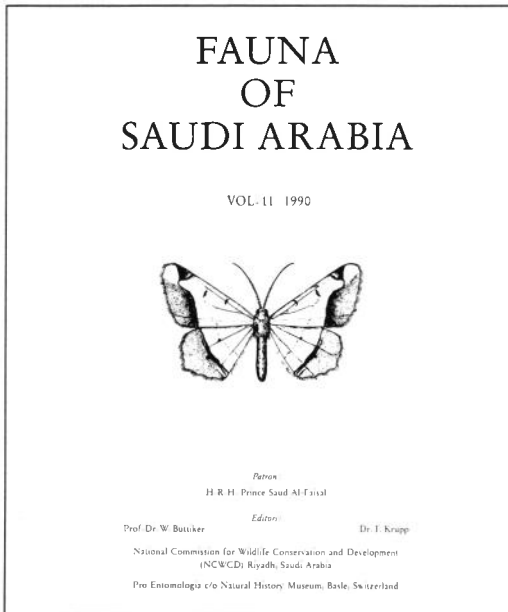
Wiltshire, E. P. 1990. *An Illustrated, Annotated Catalogue of the Macro-Heterocera of Saudi Arabia. Fauna of Saudi Arabia, Vol. 11*. National Commission for Wildlife Conservation and Development, Riyadh & Pro Entomologia, c/o Natural History Museum, Basel. Sid. 91-250 av 381. 28,5 x 22 cm. ISBN 3-7234-0010-8. Pris 826 DKK (Apollo Bøger).

Saudi-Arabien's nattfjärilsfauna har länge varit ett i många stycken okänt fält. Ett relativt stort antal arbeten har behandlat enstaka nya arter, men någon regelrätt förteckning som omfattat hela landets (eller halvöns) fauna har helt saknats. Enstaka lokalfaunor som t ex Alpheraky's arbete från 1880-talet är det enda som hittills funnits. Djupare

studier av den arabiska halvöns fauna har börjat först de senaste decennierna, och en första summering av den Saudi-arabiska storfjärilsfaunan gjordes av Büttiker (1979).

Den nu utkomna katalogen omfattar nattfjärilar (av Makrolepidoptera) och utgör ett kapitel i den elfte volymen i en serie som behandlar hela den Saudi-arabiska djurfauan. Volym 11 innehåller 381 sidor med elva arbeten om insektsfaunan, ett om vardera mollusker, reptiler och fåglar samt tre om däggdjur. Insekterna i volymen behandlas — förutom i nattfjärilskatalogen — i fem arbeten om Coleoptera (Buprestidae, Tenebrionidae med två arbeten, Oedemeridae samt Apionidae), samt enstaka arbeten om bland annat Odonata, Ephemeroptera och Hymenoptera.

Wiltshire har studerat storfjärilsfaunan på den saudiarabiska halvön sedan 1930-talet. Hans första publicerade arbete trycktes 1939 och fram till

nu har han publicerat minst 38 arbeten om fjärilsfaunan på den arabiska halvön. Genom dessa studier har inte mindre än åtminstone 141 arter storfjärilar från flertalet familjer och underfamiljer beskrivits som nya för vetenskapen. Därtill ska läggas hans beskrivningar av ett antal underarter. Katalogen är med andra ord sammanställd av den verkliga källaren på området. Antalet funna arter i Saudi-Arabien är genom denna katalog nu uppe i 625 och katalogen förtecknar totalt 640 arter från den arabiska halvön. I bl a Oman och Jemen har ytterligare några arter påträffats, vilka inte tagits med i katalogen. Författaren förutspår att antalet arter troligen kommer att öka genom fortsatta och pågående studier.

Den arabiska storfjärilsfaunan innehåller flera endemiska eller semiendemiska arter. Inte särskilt förvånande saknas arter gemensamma med den nordeuropeiska faunan praktiskt taget helt. De enda i Norden bofasta arterna som förekommer i Saudi-Arabien är alla nattflyn: *Agrotis ipsilon*, *A. segetum*, *Noctua pronuba*, *Discestra trifolii*, *Emmelia trabealis* samt *Autographa gamma*. De arter som i övrigt påträffats i båda områdena utgörs av kosmopoliter eller är utpräglade vandrarter, i första hand nattflyn men även flera svärmare, en björnspinnare, *Utethesia pulchella*, samt två mä-

tare: *Rhometra sacraria* och *Orthonama obstipata*.

Katalogen baseras på en systematisk förteckning med kommentarer till arabiska fynd, litteraturbeskrivningar samt en angivelse av varje arts geografiska utbredning. Författaren anger att den senaste systematiska ordningen använts. Detta kan emellertid knappast vara fallet eftersom bland annat underfamiljerna i Noctuidae har placerats med Noctuinae först och Hypeniinae sist vilket inte överensstämmer med dagens kunskap om en fylogenetiskt baserad systematisk ordning.

I katalogen finns 13 färgfotografiska planscher med totalt 518 avbildade fjärilar, vilket motsvarar ca 82% av hela faunan. Utöver detta avbildas ett antal tuschtecknade genitalier till de sammanlagt 10 nybeskrivningar av arter som tagits med i katalogen. Dessutom beskrivs sex nya underarter. Längst bak i arbetet samlas på drygt 22 sidor en litteraturlista över området, den torde vara i det närmaste komplett. Färgplanschererna är fotograferade av B. d'Abbrera och håller hög kvalitet. Tyvärr återges de flesta i en aningen förminskad skala och den använda skalan anges inte. Detta kan på några planscher göra det lite svårare för mer noggranna studier av olika arters habitus — det hade varit mera genomtänkt att istället avbilda de minsta fjärilarna i en något förstorad skala. Jag saknar även ett index — ett sådant hade gjort det avgjort lättare att använda katalogen för att avgöra om en art finns med eller inte. Det är också synd att figurtexterna till planschererna inte är försedda med sidhänvisningar till själva katalogen. Båda dessa brister gör att läsaren tvingas till lite omständigare sökningar direkt i katalogen för att hitta en viss art. Det är synd, eftersom detta är den första illustrerade katalogen över den arabiska faunan och därför kommer att användas som bestämningsslitteratur av många.

Katalogen utgör ett viktigt steg i förståelsen av den arabiska nattfjärilsfaunan, och är avgjort betydelsefull för dem som arbetar med Nordafrikas och Västasiens fauna. Priset är emellertid relativt högt och möjligen kan man begära lite mer för pengarna. Det höga priset beror säkert på att serien produceras med hög kvalitet på lay-out, papper m m. Sammanfattningsvis kanske inte ett förstahandsval för den som vill köpa sig ny fjärilslitteratur.

Nils Hydén